

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Ιουνίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4014

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 5089

Έγκριση Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 16, 79 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 223 του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

3. Τον ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

4. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

5. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)».

6. Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί ο προβλεπόμενος από το άρθρο 223 του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 114) επικαιροποιημένος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

7. Την υπό στοιχεία 134183/Ζ1/8.8.2018 (Υ.Ο.Δ.Δ. 468) Διαπιστωτική Πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για την εκλογή των Πρυτανικών Αρχών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με τετραετή θητεία (01.09.2018 - 31.08.2022), όπως παρατάθηκε με τις διατά-

ξεις του άρθρου 448 του ν. 4957/2022 (Α' 141), καθώς και με τις διατάξεις του άρθρου 59 του ν. 5026/2023 (Α' 45).

8. Τις αποφάσεις των υπ' αρ. 5/10.4.2023 6/9.5.2023 και 7/6.6.2023 συνεδριάσεων της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

9. Την απόφαση της υπ' αρ. 14/13.6.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (θέμα 10^ο).

10. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την έγκριση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ως ακολούθως¹:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 1

Οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας προσφέρει Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) μονομηματικά, διατμηματικά, ή διιδρυματικά, τα οποία ολοκληρώνονται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Ο αριθμός των ειδικεύσεων ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του κάθε ΠΜΣ και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του πέντε (5). Το Πανεπιστήμιο έχει την ευθύνη για την ίδρυση, τη λειτουργία και την οικονομική διαχείριση των ΠΜΣ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, όπως ισχύουν.

2. Στον παρόντα κανονισμό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των ΠΜΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ). Το ΠΑΜΑΚ υποστηρίζει διοικητικά και οικονομικά τα υλοποιούμενα από τα Τμήματά του Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Η ίδρυση ΠΜΣ περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος/Σχολής και εντάσσεται στο στρατηγικό σχεδιασμό του Ανώτατου Εκπαιδευτικού

¹ Σε όλο το κείμενο του παρόντος Κανονισμού όπου αναφέρεται το αρσενικό γένος θα εννοείται και η αντίστοιχη χρήση του θηλυκού, καθώς και το αντίστροφο, εκτός εάν υπάρχει σαφής διαφοροποίηση.

Ιδρύματος (ΑΕΙ). Τα Τμήματα του ΠΑΜΑΚ μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με ομοταγή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού ΠΜΣ για τη χορήγηση ΔΜΣ και Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ).

4. Τα μονοτμηματικά ΠΜΣ ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η εισήγηση του Τμήματος συνοδεύεται απαραίτητα από: α) Αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για τα πρώτα πέντε (5) έτη λειτουργίας του προγράμματος, ο οποίος περιέχει καταγραφή των αναμενόμενων εσόδων και εξόδων του ΠΜΣ, β) μελέτη σκοπιμότητας, γ) έκθεση βιωσιμότητας και τεκμηρίωσης ύπαρξης βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού.

5. Στα διατμηματικά ΠΜΣ η σχετική εισήγηση, μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής, καταρτίζεται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και διαβιβάζεται στη Σύγκλητο από το Τμήμα που αναλαμβάνει τη διοικητική ευθύνη.

6. Τα διδρυματικά ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος που έχει τη διοικητική ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του ΠΜΣ. Η εισήγηση καθώς και τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής καταρτίζονται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και εγκρίνονται από τις Συγκλήτους των συνεργαζόμενων ΑΕΙ.

7. Στην περίπτωση των διατμηματικών και διδρυματικών ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής, μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της εισήγησης της Συνέλευσης και των συνοδευτικών εγγράφων, τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, τον αριθμό των μελών της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος στα όργανα του ΠΜΣ, τη διαδικασία ανάδειξης του Διευθυντή του ΠΜΣ, το ΑΕΙ που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του ΠΜΣ και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας εγκρίνεται από τη Σύγκλητο (ή τις Συγκλήτους στην περίπτωση διδρυματικών ΠΜΣ) κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος. Στην περίπτωση Διδρυματικού ΠΜΣ η απόφαση ίδρυσης επισπεύδεται από το ΑΕΙ που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

8. Τα διδρυματικά ΠΜΣ με Ιδρύματα της αλλοδαπής ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου του ΠΑΜΑΚ, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος του ΠΑΜΑΚ και γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η εισήγηση του Τμήματος συνοδεύεται απαραίτητα από: α) Αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για τα πέντε (5) πρώτα έτη λειτουργίας του προγράμματος, ο οποίος περιέχει καταγραφή των αναμενόμενων εσόδων και εξόδων του ΠΜΣ, β) μελέτη σκοπιμότητας, γ) έκθεση βιωσιμότητας και τεκμηρίωσης της ύπαρξης βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού.

Μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ), το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Το πρωτόκολλο αυτό, εκτός όλων των άλλων, προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού ΠΜΣ συνεπάγεται την απόκτηση ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή την απόκτηση διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα. Επίσης περιλαμβάνει πρόβλεψη σχετικά με τη συνεισφορά κάθε Ιδρύματος καθώς και με την κατανομή των εσόδων στα συνεργαζόμενα Ιδρύματα.

9. Δύνανται να οργανώνονται ΠΜΣ από Τμήμα του ΠΑΜΑΚ σε σύμπραξη με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα ΑΕΙ, η ακαδημαϊκή λειτουργία του ΠΜΣ ανήκει αποκλειστικά στο ΠΑΜΑΚ. Η Σύγκλητος του ΠΑΜΑΚ εγκρίνει το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας για την οργάνωση αυτών των κοινών ΠΜΣ, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία της εισήγησης της Συνέλευσης και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση.

10. Δύνανται να οργανώνονται Επαγγελματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει ένα ή περισσότερα Τμήματα του ΠΑΜΑΚ με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του ΠΑΜΑΚ με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

11. Η χρονική διάρκεια λειτουργίας εκάστου ΠΜΣ είναι δεκαετής. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της χρονικής διάρκειας, με απόφαση Συγκλήτου, έπειτα από εισήγηση της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 2 Αποστολή

Αποστολή των ΠΜΣ του ΠΑΜΑΚ είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης, που αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και των τεχνών και στην προώθηση της έρευνας, συνεκτιμώντας τις ανάγκες ανάπτυξης της χώρας. Τα ΠΜΣ έχουν ως αντικείμενο την εμπάθωση σε γνωστικές περιοχές της επιστήμης, την

κατανόηση των ερευνητικών μεθόδων και την προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για τη στελέχωση συναφών επαγγελματικών και επιστημονικών χώρων.

Αποστολή των ΠΔΣ του ΠΑΜΑΚ είναι, επίσης, η προετοιμασία για την απόκτηση Διδακτορικών Διπλωμάτων, η εκπαίδευση και η καθοδήγηση των υποψηφίων διδασκόντων ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην προαγωγή κίριων γνωστικών περιοχών μέσω της πρωτοτυπίας και της καινοτομίας.

Άρθρο 3 Στόχοι

1. Οι μεταπτυχιακές σπουδές αποσκοπούν:

α) Στην υποστήριξη της έρευνας, εμπειρικής, θεωρητικής, καλλιτεχνικής,

β) στη στενή σύνδεση των προγραμμάτων σπουδών με τις πραγματικές ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων, των οργανισμών, της οικονομίας, της κοινωνίας και της τέχνης γενικότερα,

γ) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, με κανόνες δεοντολογίας, μέσα σε ένα ελεύθερο ακαδημαϊκό περιβάλλον, στην ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και στην ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

δ) στην παροχή σύγχρονων γνώσεων υψηλού επιπέδου και στην εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικείμενων του πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων, στη διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου, η οποία θα δημοσιεύεται και θα έχει διεθνή αναγνώριση,

ε) στη δημιουργία μιας οργανωτικής υποδομής, που να ενισχύει τη συνεργασία με αντίστοιχα ΠΜΣ του εξωτερικού, με προσφορά ικανού αριθμού προγραμμάτων σε ξένες γλώσσες,

στ) στην επαρκή κατάρτιση στελεχών με γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να εργαστούν στον ιδιωτικό ή στον δημόσιο τομέα, σε επιχειρήσεις, σε οργανισμούς στη δημόσια διοίκηση, σε καλλιτεχνικούς οργανισμούς, και να συμβάλλουν με τις γνώσεις τους στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων, ιδιωτικών και δημόσιων, και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, καθώς και φορέων πολιτισμού,

ζ) στην παροχή ουσιαστικών αλλά και τυπικών προσόντων στους φοιτητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε διδακτορικό επίπεδο.

2. Το ΠΑΜΑΚ στοχεύει στην αναγνώριση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του για το υψηλό επίπεδο και την αξιοπιστία τους καθώς και την επιλογή τους από τους πτυχιούχους που επιθυμούν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Επίσης, στοχεύει στην προσφορά προγραμμάτων με μεθόδους εξ αποστάσεως διδασκαλίας, καθώς και προγραμμάτων μερικής φοίτησης.

Άρθρο 4 Διαδικασία ίδρυσης ΠΜΣ

1. Η Συνέλευση του Τμήματος, στο γνωστικό αντικείμενο του οποίου εμπίπτει το περιεχόμενο προγράμματος

μεταπτυχιακών σπουδών (ή αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών ΠΜΣ), εισηγείται προς την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ) του Ιδρύματος την ίδρυση σχετικού ΠΜΣ. Εφόσον η ΕΜΣ και στη συνέχεια η Σύγκλητος εγκρίνουν την ίδρυση του προγράμματος, ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Η εισήγηση του Τμήματος περιλαμβάνει σχέδιο απόφασης ίδρυσης, σχέδιο Κανονισμού του ΠΜΣ, μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, αναλυτικό πενταετή προϋπολογισμό, ενώ για τα διατμηματικά, διδρυματικά ή κοινά ΠΜΣ, στην εισήγηση περιλαμβάνεται και το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

3. Με το σχέδιο Κανονισμού, το οποίο αποτελεί τμήμα της απόφασης ίδρυσης, ρυθμίζονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

α) Ο τίτλος του ΠΜΣ και του διπλώματος που απονέμεται,

β) το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού,

γ) η χρονική διάρκεια λειτουργίας του ΠΜΣ, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος,

δ) οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές και τα λοιπά κριτήρια που είναι απαραίτητα ή συνεκτιμώνται κατά τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων, καθώς και ο τρόπος απόδειξής τους,

ε) ο τρόπος αξιολόγησης, που δύναται να περιλαμβάνει τη διενέργεια εξετάσεων, την αξιολόγηση φακέλου, την προσωπική συνέντευξη και την προσέλευση σε ακρόαση (οντισιόν) εφόσον προβλέπεται, καθώς και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων,

στ) οι ειδικεύσεις του ΠΜΣ, που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικού διπλώματος,

ζ) το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδίκευση, οι τίτλοι και σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και κλινικών ασκήσεων του ΠΜΣ, η διεξαγωγή πρακτικής άσκησης, η εκπόνηση διπλωματικής διατριβής ή η διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ, με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS) που απονέμονται ανά περίπτωση, η) ο συνολικός αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απονέμεται ανά ειδίκευση ΠΜΣ, εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μια (1) ειδικεύσεις, ο οποίος δεν δύναται να είναι μικρότερος από εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (ECTS), καθώς και ο αριθμός των ακαδημαϊκών εξαμήνων του προγράμματος,

θ) η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής,

ι) ο ανώτατος αριθμός εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών του, ή ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδίκευση του ΠΜΣ, εφόσον υφίστανται ειδικεύσεις,

ια) οι πηγές χρηματοδότησης του ΠΜΣ και το ύψος των τελών φοίτησης, εφόσον καθορίζονται τέλη φοίτησης, ιβ) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φοιτητών, ιγ) η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών με κριτήρια αριστείας, καθώς και παροχής ανταποδοτικών υποτροφιών,

ιδ) ο τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας των ΠΜΣ, διά ζώσης ή με μεθόδους σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εν όλω ή εν μέρει,

ιε) η δυνατότητα παροχής του προγράμματος ως μερικής φοίτησης,

ιστ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του προγράμματος και τον κανονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

4. Η μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας περιλαμβάνει:

- αναλυτικά τους επιστημονικούς, επιστημολογικούς και κοινωνικούς λόγους που καθιστούν αναγκαία και σημαντική την ίδρυση και τη λειτουργία του ΠΜΣ,

- τους στόχους του και το βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα,

- τη σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχονται από το Τμήμα (ή τα Τμήματα), με αναφορά στη διαφοροποίηση/εξειδίκευση της ύλης σε σχέση με τον πρώτο κύκλο σπουδών,

- το διδακτικό προσωπικό που αναμένεται να διδάξει στο ΠΜΣ και η επιστημονική του επάρκεια στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο,

- το υπάρχον διδακτικό προσωπικό του Τμήματος (ή των Τμημάτων) με συναφές γνωστικό αντικείμενο,

- το λοιπό προσωπικό που πρόκειται να υποστηρίξει την οργάνωση και τη λειτουργία του ΠΜΣ,

- την υλικοτεχνική υποδομή, τον εξοπλισμό και τις κτιριακές υποδομές που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία του προγράμματος (χώροι διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκη κ.ά.).

5. Ο πενταετής προϋπολογισμός περιλαμβάνει απαραίτητως τους πάσης φύσεως πόρους του προγράμματος και το λειτουργικό κόστος του προγράμματος, όπως: αμοιβές για διοικητική-τεχνική υποστήριξη του προγράμματος, αμοιβές διδακτικού προσωπικού, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αναλωσίμων, εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών και λοιπές λειτουργικές δαπάνες (π.χ. έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου).

Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των ΠΜΣ που έχουν τέλη φοίτησης λαμβάνεται υπόψη ότι:

α) Υπολογίζονται τα έσοδα σύμφωνα με τον ανώτατο αριθμό εισακτέων στο Πρόγραμμα,

β) αφαιρείται το ποσό που αντιστοιχεί έως του 30% λόγω απαλλαγής φοιτητών από τα τέλη φοίτησης, στη συνέχεια

γ) υπολογίζεται η παρακράτηση του 30% υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), και

δ) το ποσό που προκύπτει κατανέμεται στις κατηγορίες δαπάνης.

6. Κάθε ΠΜΣ είναι απαραίτητο να έχει:

α) Διακριτό γνωστικό αντικείμενο, ώστε να μην υπάρχει αλληλοεπικάλυψη σε σχέση με τα άλλα ΠΜΣ που διοργανώνονται από το ΠΑΜΑΚ,

β) επάρκεια διδακτικού προσωπικού, ώστε να μπορεί να το υποστηρίξει ακαδημαϊκά (διδασκαλία μαθημάτων, επίβλεψη εργασιών κ.ά.) και διοικητικά (συγκρότηση οργάνων ΠΜΣ), γ) την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, η οποία θα εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος.

7. Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ που συντάσσουν τα όργανα του ΠΜΣ, η οποία εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Μετά την έκδοση της απόφασης ίδρυσης ΠΜΣ και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του ΠΜΣ από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

9. Σε περίπτωση τροποποίησης της απόφασης ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του ΠΜΣ από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά:

- Το αντικείμενο και τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του ΠΜΣ,

- τις ειδικεύσεις του ΠΜΣ, που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικού διπλώματος.

10. Η απόφαση ίδρυσης ΠΜΣ κοινοποιείται, με επιμέλεια του Ιδρύματος, στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 5

Όργανα ΠΜΣ

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

- Η Σύγκλητος του Ιδρύματος
- Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Η Συνέλευση του Τμήματος
- Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
- Η Συντονιστική Επιτροπή
- Ο Διευθυντής

1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος

Η Σύγκλητος του Ιδρύματος είναι το αρμόδιο όργανο για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές. Ειδικότερα:

α) Εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του ΠΜΣ,

β) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των ΠΜΣ,

γ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διιδρυματικών ή κοινών ΠΜΣ,

δ) αποφασίζει την κατάργηση των ΠΜΣ που προσφέρονται από το ΑΕΙ.

2. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) συγκροτείται με απόφαση της Σύγκλητου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Ιδρύματος και αποτελείται

από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή, ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Ιδρύματος και τον Αντιπρόεδμο, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι:

α) Η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά την αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Ιδρύματος και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,

γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας Π.Μ.Σ.,

δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος από τα Π.Μ.Σ.,

στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

ζ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον παρόντα Κανονισμό.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του ΠΜΣ και ιδίως:

α) Εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του ΠΜΣ, καθώς και την παράταση της διάρκειας του ΠΜΣ,

β) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο ΠΜΣ,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του ΠΜΣ,

δ) ορίζει τον Διευθυντή του ΠΜΣ,

ε) ορίζει τα μέλη των Συντονιστικών Επιτροπών,

στ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών των Διατμηματικών/Διιδρυματικών ΠΜΣ,

ζ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

η) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του ΠΜΣ,

θ) εγκρίνει τον απολογισμό του ΠΜΣ, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής,

ι) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. β) και ζ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

4. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Σε περίπτωση διατμηματικού, διιδρυματικού ή διακρατικού ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής, τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του ΑΕΙ που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ, κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή αρμόδιων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων. Ο ακριβής αριθμός των μελών της Επιτροπής και η εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής καθορίζεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας. Αν στο ΠΜΣ συμμετέχουν φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα ΑΕΙ, στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών κάθε φορέας δύναται να εκπροσωπείται με ένα (1) μέλος, το οποίο αναδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα και συμμετέχει στο διδακτικό έργο του ΠΜΣ.

5. Η Συντονιστική Επιτροπή

Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ απαρτίζεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και τέσσερα (4) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ, έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με διετή θητεία.

Στην περίπτωση των διατμηματικών ή διιδρυματικών ΠΜΣ δύναται να συγκροτείται ΣΕ με διετή θητεία, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά ο Διευθυντής του ΠΜΣ και τέσσερα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το ΠΜΣ διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του ΠΜΣ,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του ΠΜΣ,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του ΠΜΣ,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

6. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προέρχεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού ΠΜΣ ορίζεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του ΠΜΣ.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της ΣΕ, καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού ΠΜΣ, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού ΠΜΣ, ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή διακρατικού ΠΜΣ,

γ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του ΠΜΣ και του ΑΕΙ θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του ΠΜΣ και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΠΜΣ,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

Άρθρο 6

Χρηματοδότηση των ΠΜΣ

1. Πόροι

Οι πόροι ενός ΠΜΣ δύνανται να προέρχονται από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του ΑΕΙ, και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

Η διαχείριση των πόρων των ΠΜΣ του ΑΕΙ πραγματοποιείται από τον ΕΛΚΕ του ΑΕΙ ή από τον ΕΛΚΕ του ΑΕΙ που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, σε περίπτωση διδρυματικού ή κοινού ΠΜΣ.

Οι πόροι των ΠΜΣ κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον ΕΛΚΕ. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του ΕΛΚΕ για την οικονομική διαχείριση των ΠΜΣ. Όταν τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα, ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ ΕΛΚΕ που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του ΠΜΣ διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ.

2. Οικονομική συνεργασία ΠΜΣ

Αν σε Τμήμα ή Σχολή του ΠΑΜΑΚ οργανώνονται περισσότερα από ένα (1) ΠΜΣ είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ ΠΜΣ μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου/προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των ΠΜΣ με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των ΠΜΣ του Τμήματος ή της Σχολής. Το έργο/πρόγραμμα είναι χωρίς σαφή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων ΠΜΣ του Τμήματος ή της Σχολής, που διατίθενται προς αυτό για δαπάνες που έχουν ως στόχο την κάλυψη κοινών αναγκών. Κατ'εξίραση είναι δυνατή η χρηματοδότηση του έργου/προγράμματος με το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων ΠΜΣ του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη οικονομική υποχρέωση.

Το ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε ΠΜΣ που δύναται να διατίθεται προς έργο/πρόγραμμα της ανωτέρω παραγράφου καθορίζεται στο 50% του ποσού που υπολείπεται από την παρακράτηση του 30% (70%).

Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών ΠΜΣ του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, εγκρίνεται η αποδοχή διαχείρισης έργου/προγράμματος της ανωτέρω παραγράφου και το ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων του ΠΜΣ με το οποίο χρηματοδοτείται το έργο/πρόγραμμα και καθορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, που είναι ένας (1) εκ των Διευθυντών των ΠΜΣ που χρηματοδοτούν το έργο. Η διενέργεια δαπανών πραγματοποιείται κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών των ΠΜΣ που χρηματοδοτούν το έργο/πρόγραμμα.

Άρθρο 7

Διδάσκοντες ΠΜΣ

1. Το διδακτικό έργο των ΠΜΣ ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του ΠΜΣ, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηρι-

ακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΠΑΜΑΚ ή άλλου ΑΕΙ ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, όπως προκύπτει από την ανάθεση μαθημάτων από τη Συνέλευση του Τμήματός τους στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών ή σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών χωρίς αμοιβή,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΠΑΜΑΚ ή άλλου ΑΕΙ,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε ΠΜΣ.

2. Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του ΠΜΣ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ΠΜΣ περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους ΔΕΠ, δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν στο ΠΜΣ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

3. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του ΠΜΣ.

Άρθρο 8

Ανάθεση διδασκαλίας

1. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Ειδικότερες προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύνανται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

2. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

β) την ιδιότητά του (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, εντεταλμένος διδάσκων κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

3. Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

4. Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ.

Άρθρο 9

Ανάθεση διδασκαλίας σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ του ΠΑΜΑΚ από ΠΜΣ άλλου Ιδρύματος Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ του ΠΑΜΑΚ δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικό έργο σε ΠΜΣ άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Αποστολή πρόσκλησης άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στον Πρόεδρο του Τμήματος, όπου απασχολείται το μέλος ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ στο οποίο επιθυμούν να αναθέσουν διδασκαλία, με αναφορά του ΠΜΣ στο οποίο θα συμμετέχει, το μάθημα και τις διδακτικές ώρες που θα αναλάβει.

β) Υποβολή της πρόσκλησης στη Συνέλευση του Τμήματος προς εξέταση.

γ) Αποδοχή της πρόσκλησης υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος του ΠΑΜΑΚ.

Άρθρο 10

Επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, συναυλιών/μουσικών παραστάσεων

1. Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κατωτέρω διδάσκοντες υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΠΑΜΑΚ ή άλλου ΑΕΙ ή ΑΣΕΙ, με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νομίμων υποχρεώσεών τους, αν το ΠΜΣ έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΠΑΜΑΚ ή άλλου ΑΕΙ,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματι-

κών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

Άρθρο 11

Εισακτέοι - Διαδικασίες επιλογής

1. Κάθε χρόνο τα ΠΜΣ των Τμημάτων δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα τους, σε ημερομηνία που ορίζεται στον Κανονισμό λειτουργίας τους, ανακοίνωση/προκήρυξη για θέσεις εισακτέων στο ΠΜΣ για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά που ορίζονται στον Κανονισμό του οικείου ΠΜΣ. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά ή δικαιολογητικά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.

2. Στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, τυχόν επαγγελματική εμπειρία, την επίδοση σε πτυχιακή εργασία, όπου αυτή προβλέπεται σε προπτυχιακό επίπεδο, και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. Το επίπεδο γλωσσομάθειας που απαιτείται, τα ακαδημαϊκά κριτήρια που συνεκτιμώνται για την επιλογή ή η σχετική διαδικασία εξέτασης ορίζονται στον Κανονισμό του οικείου ΠΜΣ.

Προκειμένου να αναγνωριστεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- Το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο ΔΟΑΤΑΠ.

- η αναγνώριση των τίτλων γίνεται σύμφωνα με όσα προβλέπει η εκάστοτε νομοθεσία.

- επιπρόσθετα δικαιολογητικά ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του κάθε ΠΜΣ.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα συνημμένα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Γραμματείες των ΠΜΣ.

3. Επιλογή εισακτέων

α) Η επιλογή των εισακτέων γίνεται με αξιολόγηση του φακέλου του υποψηφίου ή με εξετάσεις ή με προφορική συνέντευξη ή με συνδυασμό όλων των ανωτέρω, καθώς και με προσέλευση σε ακρόαση (οντισιόν) όπου προβλέπεται, βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία διασφαλίζουν τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας και ορίζεται στον Κανονισμό του ΠΜΣ.

β) Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ στο οποίο θέλουν να εγγραφούν, εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

γ) Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά ΠΜΣ, σε ΠΜΣ που είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο Ίδρυμα. Επίσης γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι και από άλλες κατηγορίες, εφόσον προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό του (Δ)ΠΜΣ.

δ) Οι ισοβαθμούντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό έως 10% επί του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

ε) Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων ανά πρόγραμμα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας. Ο κατώτατος αριθμός των εισακτέων ανά πρόγραμμα προσδιορίζεται με βάση την οικονομική βιωσιμότητα του ΠΜΣ.

Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Ενδεικτικός συνοπτικός πίνακας αξιολόγησης για εισαγωγή στο ΠΜΣ

	Κριτήρια Επιλογής	Μόρια
1.	Βαθμός πτυχίου	%
2.	Επίπεδο γνώσης ξένης γλώσσας ή ξένων γλωσσών	%
3.	Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας	%
4.	Πτυχιακή εργασία	%
5.	Επαγγελματική εμπειρία	%
6.	Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά	%
7.	Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια	%
8.	Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα/ερευνητική εμπειρία	%
9.	Δεύτερο πτυχίο (για τεταρτοετή φοίτηση) %	
10.	Κατοχή άλλων Μεταπτυχιακών Τίτλων Σπουδών	%
11.	Γραπτές εξετάσεις	%
12.	Συνάφεια των προπτυχιακών σπουδών με το αντικείμενο του ΠΜΣ	%
13.	Συνέντευξη	%
14.	Προσέλευση σε ακρόαση (οντισιόν) όπου προβλέπεται	%

Άρθρο 12

Πρόγραμμα Σπουδών

1. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες των Προγραμμάτων ορίζονται σαφώς στους Κανονισμούς των ΠΜΣ.

Σε κάθε ΠΜΣ καθορίζονται σαφώς τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα, οι ώρες διδασκαλίας και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Παράλληλα με τα μαθήματα, στο ΠΜΣ δύναται να προσφέρονται σεμινάρια.

Η εκπαιδευτική διαδικασία σε κάθε ΠΜΣ μπορεί να οργανωθεί με τους εξής τρόπους:

- Διά ζώσης εκπαίδευση

- Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

- Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε ποσοστό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% των πιστωτικών μονάδων του ΠΜΣ.

Η απόφαση ίδρυσης ΠΜΣ που οργανώνεται, μερικώς ή ολικώς, με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης συνοδεύεται από έκθεση που εμπεριέχει ανάλυση των

μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα (blended learning), το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού, σύμφωνα με τον Κανονισμό προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών για εξ αποστάσεως Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1079), σύμφωνα με το Παράρτημα στον παρόντα Κανονισμό.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε ΠΜΣ που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και μέχρι τη σύστασή της το Τμήμα Στατιστικής, Μηχανοργάνωσης και Πληροφορικής (Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων) του ΠΑΜΑΚ.

Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος με τους τίτλους των διαλέξεων, ο τρόπος αξιολόγησης και η σχετική βιβλιογραφία αναγράφονται σαφώς στον Οδηγό Σπουδών του Προγράμματος. Με έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

2. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις κ.λπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο του κάθε μαθήματος.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο κάθε διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5), με άριστα το δέκα (10). Με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός κατοχύρωσης του μαθήματος μπορεί να είναι μεγαλύτερος του πέντε (5).

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής αποτύχει σε ένα μάθημα μπορεί να επανεξεταστεί στο μάθημα αυτό στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΠΜΣ.

3. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, ορίζεται από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένας διδάσκων του ΠΜΣ ως σύμβουλος και ένας ως επιβλέπων.

Ο σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της γενικής πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας.

Ο επιβλέπων έχει την επιστημονική ευθύνη για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ορίζεται από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, κατόπιν αιτήσεως του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι εξής κατηγορίες διδασκόντων υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

- Μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ ή ΑΣΕΙ, με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νομίμων υποχρεώσεών τους, αν το ΠΜΣ έχει τέλη φοίτησης,

- ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

- συνεργαζόμενοι καθηγητές,

- εντεταλμένοι διδάσκοντες,

- επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

- ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Ο αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να επιβλέψει κάθε μέλος ΔΕΠ ορίζεται στον Κανονισμό κάθε ΠΜΣ.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων ή επιβλέπουσα και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρί-

ξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της εργασίας.

5. Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε φοιτητή ή φοιτήτριας γίνεται με ευθύνη του επιβλέποντος. Μετά το πέρας της συλλογής και επεξεργασίας των πηγών ή των ερευνητικών δεδομένων, ακολουθεί η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο τρόπος συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε Προγράμματος έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές, περιλαμβάνεται σε κάθε Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του κάθε ΠΜΣ.

Το περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να αφορά σύγχρονα θέματα της επιστήμης και της μουσικής τέχνης και να είναι συμβατό με την αποστολή των ΠΜΣ, όπως αυτή ορίζεται στην εισαγωγή του παρόντος Κανονισμού. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, σε συνεργασία με τους επιβλέποντές τους, ενθαρρύνονται να παρουσιάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα σε συνέδρια και να τα δημοσιεύουν σε επιστημονικά περιοδικά.

Οι γλώσσες συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται στην ιδρυτική απόφαση του ΠΜΣ.

6. Μετά το πέρας της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα, οι υποψήφιοι παραδίδουν αντίγραφο της στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Όταν η επιτροπή κρίνει ότι η εργασία είναι έτοιμη, αυτή υποστηρίζεται δημόσια μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Προγράμματος, σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ του Τμήματος.

Οι διπλωματικές εργασίες των ΠΜΣ που έχουν εξεταστεί επιτυχώς κατατίθενται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Ιδρύματος. Πριν την επίσημη υποστήριξή τους ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής, έχει προηγηθεί ο έλεγχος των διπλωματικών εργασιών, σε λογισμικό ανίχνευσης ομοιοτήτων ακαδημαϊκών εργασιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται το πρωτότυπο περιεχόμενό τους. Με τον έλεγχο αυτόν προκύπτει μια Αναφορά Ομοιότητας (Similarity Report), στην οποία αναφέρεται το ποσοστό ταύτισης/ομοιότητας της συγκεκριμένης εργασίας με το περιεχόμενο των πηγών από τη βάση δεδομένων του λογισμικού. Η αξιολόγηση της «Αναφοράς Ομοιότητας» (Similarity Report) γίνεται από τον επόπτη/επιβλέποντα της διπλωματικής εργασίας και στη συνέχεια κατατίθεται μαζί με το κυρίως σώμα της διπλωματικής εργασίας στην Τριμελή Επιτροπή. Επίσης οι διπλωματικές εργασίες δημοσιεύονται στο διαδίκτυο ως κείμενα ελεύθερης πρόσβασης με τη σχετική αδειοδότηση από τον συντάκτη τους.

Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, γίνεται από την παραπάνω επιτροπή. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυ-

χίας το πέντε (5). Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το ΠΜΣ.

Η εγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνει η επιτροπή, κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) ένα (1) αντίγραφο σε ηλεκτρονική μορφή, και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής. Η Γραμματεία του Τμήματος δεν ολοκληρώνει τα στάδια της απόδοσης του αντίστοιχου ακαδημαϊκού τίτλου, αν προηγουμένως δεν λαμβάνει από τους υποψηφίους βεβαίωση κατάθεσης της μεταπτυχιακής ή διδακτορικής διατριβής από τη ΒΚΠ του ιδρύματος. Με ευθύνη της ΒΚΠ του ΠΑΜΑΚ όλες οι εργασίες αυτές δημοσιεύονται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου <https://tuomo.lib.uom.gr/> και <https://dspace.lib.uom.gr/?locale=el>

7. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορούν να προβλέψουν Πρακτική Άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης και οι τρόποι αξιολόγησης θα αναγράφονται σαφώς στον Κανονισμό του κάθε ΠΜΣ.

8. Ειδικά για τα ΠΜΣ του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης η διπλωματική εργασία, δύναται να συνοδεύεται επιπλέον από Μουσική Παράσταση (ρεσιτάλ) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους επιμέρους κανονισμούς σπουδών.

Άρθρο 13

Διάρκεια φοίτησης

1. Η έναρξη των ΠΜΣ γίνεται το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους, όπως ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του προγράμματος. Το εκπαιδευτικό έργο διαρθρώνεται σε εξάμηνα.

2. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια ενός ΠΜΣ είναι δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Σε κάθε εξάμηνο, οι φοιτητές μπορούν να συγκεντρώσουν το ανώτερο τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες.

3. Υπάρχει δυνατότητα η χρονική διάρκεια ενός ΠΜΣ να διαφέρει ανά ειδικότητα.

4. Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτούνται από 60 έως 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες αποκτούνται μετά από:

- Επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε ικανό αριθμό μαθημάτων.
- Εκπόνηση και επιτυχή εξέταση πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας.
- Πρακτική Άσκηση, παρακολούθηση οργανωμένων σεμιναρίων ή διαλέξεων ή ασκήσεων, όπου αυτά προβλέπονται από τον Κανονισμό του κάθε ΠΜΣ.

5. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του ΠΜΣ, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον κανονισμό του ΠΜΣ.

6. Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

7. Οι φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

8. Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης.

9. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

10. Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ενεργού φοιτητή.

11. Οι φοιτητές δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

12. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ανώτατο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα, οι ελάχιστες διδακτικές ώρες κάθε εξαμήνου, όπως και ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ή φοιτήτρια ανά εξάμηνο, ορίζονται από τους επιμέρους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε ΠΜΣ.

13. Είναι υποχρεωτική η αναπλήρωση μαθήματος σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής του, προκειμένου να συμπληρωθούν οι απαραίτητες ώρες διδασκαλίας. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

14. Τα ΠΜΣ του ΠΑΜΑΚ ενθαρρύνονται να αναθέτουν στους υποψήφιους διδάκτορες επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα δεύτερου κύκλου σπουδών.

15. Για την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του κάθε ΠΜΣ οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος και του ΠΜΣ.

16. Ο τύπος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος και το τελετουργικό της ορκωμοσίας καθορίζονται στον Κανονισμό του ιδρύματος. Για τη μορφή του Παραρτήματος Διπλώματος ισχύει η σχετική απόφαση της Συγκλήτου και οι διατάξεις της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007

υπουργικής απόφασης «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων».

Άρθρο 14

Αξιολόγηση φοιτητών-Εξετάσεις

1. Οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών καθορίζονται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας.

2. Αν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με τελικές εξετάσεις, οι εξετάσεις διενεργούνται μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου ή μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου κάθε μαθήματος ή την ολοκλήρωση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος.

3. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

4. Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

5. Η αξιολόγηση των φοιτητών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

6. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση).

7. Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται με βαθμούς που δίνονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα, άσκηση, εργαστήριο, καθώς και η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία βαθμολογούνται αυτοτελώς. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα ως εξής:

Άριστα	(8,5 έως 10)
Λίαν Καλώς	(6,5 έως 8,49)
Καλώς	(5 έως 6,49).

8. Η τελική βαθμολογία για κάθε μάθημα μπορεί να είναι αποτέλεσμα είτε μιας συνολικής τελικής εξέτασης είτε συνεκτίμησης επιμέρους αξιολογήσεων (ίσης ή διαφορετικής βαρύτητας) που αντιστοιχούν σε επιμέρους πτυχές του διδακτικού έργου.

9. Η τελική βαθμολογία, καθώς και οι επιμέρους αξιολογήσεις, μπορούν να προκύπτουν ως αποτέλεσμα γραπτών ή/και προφορικών ή/και πρακτικών εξετάσεων ή/και της όλης απόδοσης της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως από παρουσίαση

εργασιών για ειδικά θέματα που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της επιστημονικής σκέψης του φοιτητή.

10. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται άλλες μορφές αξιολόγησης, εκτός ή πέρα από την τελική εξέταση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα ίσης πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων φοιτητών στα απαραίτητα μέσα. Για τους φοιτητές με αναπηρία λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

11. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα, ο Διευθυντής του ΠΜΣ ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

12. Μαθήματα στα οποία φοιτητής δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο, σε περιπτώσεις εργαστηρίου ή άσκησης που βαθμολογούνται αυτοτελώς, κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

13. Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντα και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

14. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές στο ίδιο μάθημα, διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

15. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS).

16. Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος.

17. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

18. Για τα ΠΜΣ του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης ο υπολογισμός του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται στον εκάστοτε οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 15

Δικαιώματα-

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

2. Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών

ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

4. Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΠΑΜΑΚ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης.

5. Εάν προβλέπεται η καταβολή τέλους φοίτησης-διδάκτρων, ορίζεται το ύψος τους ανά φοιτητή, ανά εξάμηνο, ανά ειδικευση, για πλήρη και μερική φοίτηση. Τα τέλη φοίτησης υπολογίζονται σύμφωνα με τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ, με κριτήριο την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του. Κάθε Σχολή/Τμήμα ορίζει με βάση το κόστος τα τέλη φοίτησης και είναι εύλογο να υπάρχει διακύμανση τελών φοίτησης ανά ΠΜΣ.

6. Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών από το αρμόδιο όργανο του ΠΜΣ, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τις διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού του. Η καταβολή των τελών φοίτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

7. Τα ΠΜΣ του Ίδρυματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του Προγράμματος, δύνανται να χορηγούν:

α) Υποτροφίες αριστείας και βραβεία, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης και

β) ανταποδοτικές υποτροφίες για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Τμήματος. Κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση, ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματικών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.

Άρθρο 16

Απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης

1. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές ΠΜΣ, οι οποίοι πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό που ορίζεται από τη νομοθεσία του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος.

2. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

3. Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

4. Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος σε περίπτωση μονοτηματικού ΠΜΣ ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατηματικού ή διιδρυματικού ΠΜΣ αντίστοιχα, και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

5. Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

6. Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και του διοικητικού προσωπικού (μόνιμο, ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ) που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη της περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 11 του παρόντος κανονισμού, είναι δυνατό να απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων, εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται στον Κανονισμό του οικείου ΠΜΣ.

Άρθρο 17

Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, μετά από εισήγηση της ΣΕ και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον οικείο Κανονισμό, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον κανονισμό του Προγράμματος,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Άρθρο 18

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ, καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ή εναλλακτικά την επιτυχή διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών ή/και ερευνητικών δραστηριοτήτων που την υποκαθιστούν κατά τον οικείο Κανονισμό του (Δ)ΔΠΜΣ). Η Συνέλευση ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το ΔΜΣ.

2. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον μεταπτυχιακό φοιτητή βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

3. Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκα-

δικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

4. Ο τύπος του ΔΜΣ ανά είδος ΠΜΣ είναι κοινός για όλα τα Τμήματα του ΠΑΜΑΚ.

Άρθρο 19

Δικαιούχοι συμμετοχής σε ορκωμοσία - Διαδικασία τελετής ορκωμοσίας

Οι προϋποθέσεις για συμμετοχή σε ορκωμοσία καθώς και η σχετική διαδικασία της τελετής ορκωμοσίας και οι κανόνες τελετουργικού προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Άρθρο 20

Ορκωμοσία

Φοιτητής που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις μεταπτυχιακές σπουδές του ορκίζεται ενώπιον του Πρύτανη ή των εκπροσώπων αυτού, Αντιπρύτανη ή Κοσμήτορα, του Διευθυντή του ΠΜΣ και του Προέδρου του Τμήματος. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του μεταπτυχιακού διπλώματος. Η ορκωμοσία γίνεται σε τελετή, παρουσία των αποφοίτων, σε ημέρες που ορίζονται κατόπιν συνεννόησης μεταξύ των Πρυτανικών Αρχών, του Διευθυντή του Προγράμματος, του Κοσμήτορα της οικείας Σχολής και του Προέδρου του Τμήματος. Για λόγους ανωτέρας βίας και με αίτησή του προς τη Γραμματεία του ΠΜΣ ο απόφοιτος μπορεί να ζητήσει να ορκιστεί σε μεμονωμένη ή σε επόμενη τελετή ορκωμοσίας. Στις περιπτώσεις διαμονής στο εξωτερικό (για σπουδές, εργασία, λόγους υγείας) ο απόφοιτος μπορεί να ζητήσει με αίτηση προς τη Γραμματεία του ΠΜΣ να ορκιστεί ενώπιον των ελληνικών προξενικών και πρεσβευτικών αρχών της χώρας όπου διαμένει. Πριν από την ορκωμοσία μπορεί να δίνεται στους αποφοίτους σχετικό πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Στο ΔΜΣ επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 21

Καθομολόγηση

Το κείμενο καθομολόγησης έχει ως εξής:

«Αξιωθεις/είσα του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών του (Δ)ΔΠΜΣ με τίτλο "....." υποσχομαι και καθομολογώ ότι, εξερχόμενος/η του χώρου του Πανεπιστημίου, θα εξακολουθώ να τηρώ τις αρχές του δικαίου και του ορθού λόγου, θεωρώντας ως ύψιστα αγαθά τη ζωή και την ελευθερία και αποβλέπων/ουσα στην αλήθεια, το δίκαιο και την ειρήνη, θα υποτάσσω το ατομικό στο κοινωνικό συμφέρον».

Άρθρο 22

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι τίτλοι των ΔΜΣ υπογράφονται από τον Πρύτανη και τον Διευθυντή του Προγράμματος.

Ο τίτλος εκδίδεται στην ελληνική γλώσσα και χορηγείται σε ένα πρωτότυπο σε περγαμηνή, που εκδίδεται με δαπάνη του ενδιαφερομένου. Το ποσό της δαπάνης

καθορίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Ιδρύματος.

Ο τύπος για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (σχήμα και μέγεθος τίτλου, μέγεθος και διάταξη λογότυπου, κείμενο, αποστάσεις, γραμματοσειρά, κ.λπ.) είναι ενιαίος για όλα τα ΠΜΣ.

Άρθρο 23

Εσωτερική αξιολόγηση ΠΜΣ

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ και με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό του κάθε ΠΜΣ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ιδιαιτερότητές του.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεών του. Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου/διδασκόντων να λαμβάνεται υπόψη στην ανάθεση μαθήματος, με ειδική πρόβλεψη στους επιμέρους κανονισμούς των ΠΜΣ. Το Πρόγραμμα Σπουδών αξιολογείται συστηματικά σε συνεχή βάση με τη συμμετοχή των φοιτητών.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους φοιτητές,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές του ΠΜΣ.

Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης αποτυπώνονται σε ειδικό πρακτικό που συντάσσεται από τη ΜΟΔΙΠ, στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι εμπλεκόμενοι σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι.

Η διαδικασία αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης ορίζεται στον οικείο Κανονισμό και αποβλέπει στη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας των πόρων και των υποδομών που απαιτούνται για την υλοποίησή του, και την ανατροφοδότηση των διδασκόντων ώστε να βελτιώσουν τη διδακτική του προσέγγιση.

Οι ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις αξιολόγησης, οι δείκτες παρακολούθησης και οι σχετικοί πίνακες προβλέπεται να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία πληροφόρησης. Επιπροσθέτως όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του ΠΜΣ θα ενημερώνονται, μέσω ειδικού κειμένου που θα στέλνεται στους λογαριασμούς του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου, για τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης, τις αλλαγές που επήλθαν στο ΠΜΣ ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων και των ενεργειών βελτίωσης που υιοθετήθηκαν και για την ετήσια στοχοθεσία του νέου έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 24

Οργάνωση Διδακτορικών Σπουδών

1. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ενθαρρύνουν την καινοτομία και την έρευνα και προσφέρουν τη δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Οι διδακτορικές σπουδές των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού θεσμικού πλαισίου όπως κάθε φορά ισχύει. Οι διδακτορικές σπουδές αποβλέπουν στη δημιουργία υψηλής ποιότητας επιστημονικής έρευνας όπως επίσης και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστήμης, της έρευνας, των τεχνών και των εφαρμογών. Συγχρόνως, οι διδακτορικές σπουδές αποτελούν για τα Τμήματα, αλλά και για το Πανεπιστήμιο γενικότερα, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς διάκρισης.

2. Οι διδακτορικές σπουδές οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον παρόντα Κανονισμό και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε ακαδημαϊκού Τμήματος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου περιλαμβάνουν την υποχρεωτική εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του Τμήματος (ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων) και δύνανται να περιλαμβάνουν αυτοτελές πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS). Με απόφαση της Συγκλήτου του ΠΑΜΑΚ, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος, καθορίζονται το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και ο κανονισμός του προγράμματος σπουδών. Αν το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών περιλαμβάνει οργανωμένο πρόγραμμα μαθημάτων ή λοιπές εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, η απόφαση περιλαμβάνει τους τίτλους των μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας, τη χρονική αλληλου-

χία ή αλληλεπίδραση των μαθημάτων και τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που αποδίδονται ανά περίπτωση.

4. Οι διδακτορικές διατριβές που έχουν υποστηριχθεί επιτυχώς κατατίθενται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Ιδρύματος. Πριν την επίσημη υποστήριξη των διδακτορικών διατριβών, έχει προηγηθεί ο έλεγχός τους σε λογισμικό ανίχνευσης ομοιοτήτων ακαδημαϊκών εργασιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται το πρωτότυπο περιεχόμενό τους. Με τον έλεγχο αυτόν προκύπτει μια Αναφορά Ομοιότητας (Similarity Report), στην οποία αναφέρεται το ποσοστό ταύτισης/ομοιότητας της συγκεκριμένης διατριβής με το περιεχόμενο των πηγών από τη βάση δεδομένων του λογισμικού. Η αξιολόγηση της «Αναφοράς Ομοιότητας» (Similarity Report) γίνεται από τον επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής και στη συνέχεια κατατίθεται μαζί με το κυρίως σώμα της διδακτορικής διατριβής προς αξιολόγηση.

5. Η αξιολόγηση των διδακτορικών σπουδών γίνεται με τη διαδικασία της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης και της εξωτερικής αξιολόγησης των ακαδημαϊκών Τμημάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το ΕΣΔΠ.

6. Η Συνέλευση του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών αναγορεύει και καθομολογεί σε δημόσια συνεδρίαση τον Υποψήφιο Διδάκτορα (ΥΔ) σε Διδάκτορα. Ειδικότερα, ο Πρόεδρος του Τμήματος θέτει υπόψη της Συνέλευσης το πρακτικό που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής υποστήριξης και αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής και ακολουθεί η αναγόρευση και καθομολόγηση του ΥΔ σε Διδάκτορα του Τμήματος. Πριν από την αναγόρευση και καθομολόγησή του από τη Συνέλευση του Τμήματος, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση Βεβαίωσης Επιτυχούς Ολοκλήρωσης. Στον Διδάκτορα χορηγείται διδακτορικό δίπλωμα σε πάπυρο.

7. Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη διοργανώνονται από ένα Τμήμα ΑΕΙ σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής, την Ακαδημία Αθηνών, με ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177).

8. Μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τις Συγκλήτους των Πανεπιστημίων και τα αρμόδια όργανα διοίκησης των άλλων φορέων. Τη διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα.

9. Για την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού, υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιο-

μηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του ΥΔ, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Ιδρύματος, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του πανεπιστημίου, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπόνησης των ως άνω διδακτορικών, η συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς για την εκπόνηση της διδακτορικής έρευνας σε αυτούς, οι όροι και η δυνατότητα εκπροσώπησης του φορέα στην τριμελή ή/και επταμελή επιστημονική επιτροπή ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του κάθε Τμήματος του ΠΑΜΑΚ.

Άρθρο 25

Όργανα

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση και τη λειτουργία των Διδακτορικών Σπουδών είναι η Σύγκλητος και η Συνέλευση του Τμήματος.

2. Η Γραμματεία του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών υποστηρίζει γραμματειακά και διοικητικά τις διδακτορικές σπουδές (προκήρυξη, εγγραφές, τήρηση αρχείου κ.ά.).

Άρθρο 26

Προκήρυξη θέσεων υποψηφίων διδασκόντων

1. Τα Τμήματα μπορούν είτε να υιοθετήσουν τη διαδικασία προκήρυξης είτε πρόσκλησης για εκδήλωση ενδιαφέροντος εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, να δέχονται αιτήσεις σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, όχι περισσότερες των δύο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

2. Οι προκηρύξεις και οι προσκλήσεις αφορούν συγκεκριμένο Τμήμα, δημοσιοποιούνται και αναρτώνται στους διαδικτυακούς τόπους του Τμήματος και του Ιδρύματος.

3. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής ΥΔ, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών, ρήτρες, παραδοτέα, μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις και προσκλήσεις και στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του κάθε Τμήματος.

4. Ο ανώτατος αριθμός ΥΔ προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των μελών ΔΕΠ, τον μέγιστο αριθμό διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει το ίδιο μέλος ΔΕΠ, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διδασκόντων από την αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, ο μέγιστος αριθμός ΥΔ που μπορεί να επιβλέπει ένα μέλος ΔΕΠ είναι πέντε (5). Κατ' εξαίρεση

ο αριθμός των υποψηφίων διδασκτόρων μπορεί να ανέλθει σε 7 ανά μέλος ΔΕΠ, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκρισή της από τη Σύγκλητο.

Άρθρο 27

Επιλογή υποψηφίων διδασκτόρων

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχει όποιος είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στη χορήγηση ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής ΥΔ ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών που έχει καταρτίσει το κάθε Τμήμα.

3. Ειδικά για το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, είναι δυνατό να γίνει αιτιολογημένα δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να είναι κάτοχος πτυχίου Α.Ε.Ι. στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα με βαθμολογία Άριστα. Περαιτέρω όροι και προϋποθέσεις προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό για διδακτορικές σπουδές του Τμήματος.

Άρθρο 28

Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής

1. Ορισμός Επιτροπών

Ο ορισμός του επιβλέποντος, των μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και των μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του κάθε Τμήματος. Ο αριθμός των αφυπηρητησάντων μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν ως μέλη στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή.

2. Αντικατάσταση μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Αν κάποιο από τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, έπειτα από αίτημα του ίδιου ή του ΥΔ, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

3. Μετακίνηση/Συνταξιοδότηση Επιβλέποντος

Αν ο επιβλέπων ή μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ ή αφυπηρητήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από

το ΑΕΙ, στο οποίο ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής. Ως επιβλέπων ορίζεται μέλος ΔΕΠ του οικείου Τμήματος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Άρθρο 29

Χρονική διάρκεια εκπόνησης

διδακτορικής διατριβής

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Ως ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζονται τα έξι (6) ημερολογιακά έτη.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών δύναται να παρατείνεται η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του ΥΔ και σύμφωνης γνώμης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, για σπουδαίο λόγο. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης της χρονικής διάρκειας εκπόνησης διδακτορικής διατριβής καθορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Ο ΥΔ μπορεί, εφόσον δεν έχει υπερβεί την ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών, να ζητήσει, με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του, αναστολή σπουδών μέχρι έως και δύο (2) έτη συνολικά.

Άρθρο 30

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

υποψηφίων διδασκτόρων

1. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

Οι ΥΔ έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του κάθε Τμήματος.

Οι ΥΔ δύναται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του ΠΑΜΑΚ.

2. Υποτροφίες

Το ΠΑΜΑΚ δύναται να παρέχει υποτροφίες σε ΥΔ με κριτήρια αριστείας και σκοπό την επιβράβευσή τους, όπως επίσης και ανταποδοτικές υποτροφίες για παροχή έργου ή για συμμετοχή σε ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα. Οι υποτροφίες μπορούν να καλύπτονται είτε από τα αποθεματικά του ΕΛΚΕ είτε από πόρους αυτοχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΠΑΜΑΚ, είτε από χρηματοδοτήσεις ερευνητικών ή/και αναπτυξιακών προγραμμάτων, είτε από χορηγίες, είτε από δωρεές νομικών και φυσικών προσώπων, είτε από πόρους των Τμημάτων. Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα ούτε και να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Έπειτα από πρόσκληση, οι ΥΔ, που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις, υποβάλλουν αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά για χορήγηση υποτροφίας. Ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης των υποτροφιών ορίζονται τα όργανα που είναι αρμόδια για τη διαδικα-

σία επιλογής των υποτρόφων (π.χ. Επιτροπή Ερευνών, Συνέλευση Τμήματος κ.λπ.).

3. Υποτροφίες αριστείας.

Προβλέπονται υποτροφίες με σκοπό την επιβράβευση ΥΔ με εξαιρετική επίδοση στην έρευνά τους. Ο ανώτατος αριθμός υποτροφιών ορίζεται από τα αρμόδια όργανα ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης (ΕΛΚΕ, Συνέλευση Τμήματος, κ.λπ.).

Κριτήρια επιλογής για υποτροφίες αριστείας:

- Έκθεση προόδου/εισήγηση από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή

- Ερευνητικό έργο ή/και καλλιτεχνικό έργο

- Δημοσιεύσεις

- Συμβολή στο εκπαιδευτικό/εργαστηριακό/ερευνητικό/καλλιτεχνικό έργο του Τμήματός τους

4. Ανταποδοτικές υποτροφίες.

Για τους ΥΔ προβλέπονται ανταποδοτικές υποτροφίες για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Τμήματος. Το κόστος των υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων/προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του άρθρου 230 του ν. 4957/2022, καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ).

5. Υποχρεώσεις υποτρόφου Ο υπότροφος οφείλει:

- να προσφέρει εργασία έως σαράντα (40) ώρες μηνιαίως στο Τμήμα όπου είναι εγγεγραμμένος, εφόσον του ζητηθεί,

- να τηρεί τα οριζόμενα από το Τμήμα σχετικά με την παρουσία του,

- να τηρεί τις προθεσμίες για την κατάθεση όλων των δικαιολογητικών απόδοσης της υποτροφίας.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του υποτρόφου, τα αρμόδια όργανα διακόπτουν άμεσα την υποτροφία.

6. Διαδικασία χορήγησης

Η υποτροφία καταβάλλεται μηνιαίως στο δικαιούχο, έπειτα από γραπτή βεβαίωση, στην οποία αναγράφεται ο ακριβής αριθμός ωρών παρουσίας. Η βεβαίωση υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος όπου φοιτά ο υπότροφος και σφραγίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

7. Κριτήρια επιλογής για ανταποδοτικές υποτροφίες.

- Έκθεση προόδου/εισήγηση από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή

- Ερευνητικό έργο

- Δημοσιεύσεις

- Συμβολή στο εκπαιδευτικό/εργαστηριακό/ερευνητικό έργο του Τμήματός τους

- Ατομική ή οικογενειακή οικονομική κατάσταση

- Κοινωνικά κριτήρια (όπως ορφανοί, πολύτεκνοι, τρίτεκνοι, σοβαροί λόγοι υγείας, ΑΜΕΑ, μονογονεϊκή οικογένεια, αδέρφια φοιτητές σε άλλη πόλη κ.ά.).

8. Ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους ΥΔ με ωριαία αντιμισθία σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου.

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών ΔΕΠ κατά την άσκηση του διδακτικού τους

έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Το ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας, το οποίο βαρύνει αποκλειστικά ιδιωτικούς, ιδίους και διεθνείς πόρους του Ιδρύματος, είναι €15/ώρα, εφόσον υφίσταται αυτή η δυνατότητα.

9. Επιπλέον οι ΥΔ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και όσα ορίζονται στους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων:

- Έχουν τη δυνατότητα διεξαγωγής μέρους της έρευνάς τους σε άλλο ίδρυμα, ινστιτούτο ή ερευνητικό κέντρο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

- Ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε συνέδρια, ημερίδες κ.ά. τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή.

10. Οι ΥΔ έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Υποβάλλουν εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα προόδου της διατριβής τους σε ετήσια βάση προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και παρουσιάζουν προφορικά την πρόοδο αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος,

- συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους,

- παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο σύμφωνα με τις ανάγκες των προγραμμάτων πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος, κατόπιν υπόδειξης του επιβλέποντος,

- προκειμένου να εγκριθεί η υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, οι ΥΔ πρέπει να πληρούν τις παρακάτω δύο (2) προϋποθέσεις:

α) Να παρουσιάσουν την εξέλιξη της υπό εκπόνηση εργασίας τους μια (1) φορά πριν τη δημόσια υποστήριξη σε ειδικές επιστημονικές συναυτήσεις (Colloquia) που διοργανώνει το Τμήμα για τους ΥΔ,

β) ικανοποιητικό αριθμό επιστημονικών δημοσιεύσεων με προσκόμιση αποδεικτικών που καλύπτουν μία εκ των παρακάτω δύο περιπτώσεων:

1) Δημοσίευση ή αποδοχή για δημοσίευση, δύο (2) άρθρων σε διεθνή περιοδικά που ευρετηριάζονται σε μία από τις δύο διεθνείς διεπιστημονικές βιβλιογραφικές βάσεις με δεδομένα αναφορών, Scopus ή Web of Science.

2) Δημοσίευση ή αποδοχή για δημοσίευση α) ενός πλήρους άρθρου (full paper) σε πρακτικά διεθνούς συνεδρίου που ευρετηριάζονται σε μία από τις δύο διεθνείς διεπιστημονικές βιβλιογραφικές βάσεις με δεδομένα αναφορών, Scopus ή Web of Science, στο οποίο συνέδριο αποδεδειγμένα η αποδοχή των εργασιών στηρίζεται στην αξιολόγηση του πλήρους άρθρου και όχι μόνο της περίληψής του, και β) ενός άρθρου σε διεθνές περιοδικό που ευρετηριάζεται σε μία από τις δύο διεθνείς διεπιστημονικές βιβλιογραφικές βάσεις με δεδομένα αναφορών, Scopus ή Web of Science.

Στα ειδικά επιστημονικά αντικείμενα της νομικής επιστήμης, των ανθρωπιστικών και των καλλιτεχνικών επιστημών και τεχνών, οι ανωτέρω δύο περιπτώσεις θα ρυθμίζονται από βάση δεδομένων την οποία το Τμήμα θα έχει δημιουργήσει και η οποία θα περιλαμβάνεται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

Ειδικά για τους υποψήφιους διδάκτορες μουσικής επιστήμης και τέχνης, οφείλουν κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής τους:

α) Στην περίπτωση διδακτορικής έρευνας στις περιοχές των Επιστημών της Μουσικής, να πραγματοποιήσουν ανακοίνωση σε συνέδριο καθώς και να συγγράψουν δύο δημοσιεύσεις είτε σε πρακτικά συνεδρίων είτε σε επιστημονικά περιοδικά,

β) στην περίπτωση διδακτορικής έρευνας στα πεδία της Οργανικής Μουσικής Εκτέλεσης, της Φωνητικής Μουσικής Εκτέλεσης, της Μουσικής Διεύθυνσης, της Σύνθεσης, της Ποιητικής, να πραγματοποιήσουν τουλάχιστον τρεις (3) συναυλίες, σύμφωνα με τα σχετικά οριζόμενα στον Κανονισμό του οικείου Τμήματος. Επίσης, δύνανται να πραγματοποιήσουν ανακοίνωση σε συνέδριο καθώς και να συγγράψουν δημοσιεύσεις είτε σε πρακτικά συνεδρίων είτε σε επιστημονικά περιοδικά.

- Κάθε άλλη υποχρέωση που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος.

- Ανεξαρτήτως της πιθανής σχέσης των ΥΔ με άλλους ερευνητικούς οργανισμούς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και της αντίστοιχης αναφοράς σε αυτούς στις δημοσιεύσεις τους, κάθε ΥΔ υποχρεούται να δηλώνει και ως ερευνητική διεύθυνση (affiliation): «Τμήμα .... του Πανεπιστημίου Μακεδονίας» («Department of ....., University of Macedonia») και την ηλεκτρονική διεύθυνση στον τομέα (domain) του Πανεπιστημίου «@uom.edu.gr» σε όλες τις δημοσιεύσεις (σε περιοδικά, συνέδρια, κεφάλαια βιβλίων, κ.ά.) που προκύπτουν κατά τη διαδικασία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 31

Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

1. Αλλαγή τίτλου/θέματος διδακτορικής διατριβής

Ο τίτλος της διδακτορικής διατριβής δύναται να τροποποιηθεί μερικώς για επιστημονικούς λόγους, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του ΥΔ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών. Η αίτηση τροποποίησης μπορεί να υποβληθεί μέχρι την κατάθεση της εισηγητικής έκθεσης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Όταν το θέμα της διδακτορικής διατριβής αλλάζει πλήρως, ο ΥΔ έχει το δικαίωμα να καταθέσει εκ νέου αίτηση και προσχέδιο. Στη συνέχεια ακολουθούνται οι διαδικασίες επιλογής και επίβλεψης που προβλέπονται στον Κανονισμό του Τμήματος, χωρίς να προσμετράται ο χρόνος που έχει ήδη παρέλθει.

2. Γλώσσα συγγραφής διδακτορικής διατριβής

Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα συγγραφής που έχει προτείνει ο ΥΔ στην αίτησή του. Σε περίπτωση που η γλώσσα της διατριβής είναι διάφορη της ελληνικής, πρέπει να υποβάλλεται εκτενής περίληψη στην ελληνική γλώσσα.

3. Οδηγίες συγγραφής διδακτορικής διατριβής

Στο εσώφυλλο κάθε κατατιθέμενης και εγκρινόμενης διδακτορικής διατριβής, μνημονεύεται, σε εμφανές σημείο, η σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

της διδακτορικής διατριβής. Περαιτέρω οδηγίες συγγραφής διδακτορικής διατριβής ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών ή/και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 32

Κρίση διδακτορικής διατριβής

1. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, η κρίση της γίνεται από Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

2. Σε περίπτωση έγκρισης, η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή με τους βαθμούς Καλώς, Λίαν Καλώς ή Άριστα ή σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στον οικείο Κανονισμό εκάστου Τμήματος. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών η διδακτορική διατριβή επανυποβάλλεται σε χρόνο που ορίζει η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή. Υπάρχει δυνατότητα, έπειτα από απόφαση της Επιτροπής, να απονέμεται, λόγω εξαιρετικής ποιότητας της διδακτορικής διατριβής, ο διδακτορικός τίτλος με τη μνεία «Άριστα μετ'επαίνου».

3. Με την ημερομηνία έγκρισης της διδακτορικής διατριβής από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή αποκτάται η ιδιότητα του διδάκτορα. Η αναγόρευση από τη Συνέλευση του Τμήματος έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 33

Αναγόρευση-Καθομολόγηση διδακτόρων

1. Η διαδικασία που ακολουθείται πριν από την αναγόρευση του ΥΔ σε διδάκτορα περιλαμβάνει:

- Αίτηση υποψηφίου για αναγόρευση-καθομολόγηση,
- Κατάθεση διατριβής στη Γραμματεία του Τμήματος σε ψηφιακή μορφή,
- Κατάθεση διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο σε ψηφιακή μορφή,
- Κατάθεση διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης σε ψηφιακή μορφή.

2. Η διαδικασία αναγόρευσης, καθομολόγησης και απονομής του Διδακτορικού Διπλώματος γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος.

3. Το κείμενο για την αναγόρευση των διδακτόρων έχει ως εξής:

«Αξιωθείς/είσα του διπλώματος διδακτορικής διατριβής του Τμήματος

..... του Πανεπιστημίου Μακεδονίας υπόσχομαι και καθομολογώ ότι, εξερχόμενος/η του χώρου του Πανεπιστημίου, θα εξακολουθώ να τηρώ τις αρχές του δικαίου και του ορθού λόγου, θεωρώντας ως ύψιστα αγαθά τη ζωή και την ελευθερία και αποβλέπων/ουσα στην αλήθεια, το δίκαιο και την ειρήνη, θα υποτάσσω το ατομικό στο κοινωνικό συμφέρον».

Άρθρο 34

Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλα συναφή

1. Ο συγγραφέας της διδακτορικής διατριβής είναι ο δικαιούχος του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος

πνευματικής ιδιοκτησίας, του περιεχομένου της διατριβής του, σύμφωνα με τον ν. 2121/1993 και την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. ευρεσιτεχνίες), που ενδεχομένως προκύψουν από τα αποτελέσματα της έρευνας της διδακτορικής διατριβής και μόνο, ανήκουν στον διδάκτορα, στον Επιβλέποντα Καθηγητή και στο ΠΑΜΑΚ, κατά τα νόμιμα ποσοστά. Μπορεί δε να ανήκουν και σε μέλη της ερευνητικής ομάδας τα οποία έχουν συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία και την αξιοποίηση των παραπάνω ερευνητικών αποτελεσμάτων.

3. Για τα θέματα αυτά μπορεί να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ των μερών σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.

Άρθρο 35

Διαγραφή υποψηφίων διδακτόρων

Η Συνέλευση του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών αποφασίζει, έπειτα από εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, τη διαγραφή ΥΔ:

α) Εφόσον υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

β) κατόπιν αιτήσεως του ΥΔ,

γ) εφόσον δεν υποβάλει δύο διαδοχικά ετήσια αναλυτικά υπομνήματα σχετικά με την πρόοδο της διατριβής του,

δ) εάν έχει παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις προβαίνοντας σε πειθαρχικά παραπτώματα.

Άρθρο 36

Αξιολόγηση διδακτορικών σπουδών

Οι Διδακτορικές σπουδές που προσφέρονται από τις Σχολές και τα Τμήματα του ΠΑΜΑΚ υπόκεινται σε εξωτερική αξιολόγηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 37

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών Κανονισμός ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης στο ΦΕΚ του επικαιροποιημένου Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών ενός εκάστου Τμήματος του Πανεπιστημίου. Τα Τμήματα θα πρέπει να έχουν επικαιροποιήσει τους επιμέρους Κανονισμούς των (Δ) (Δ) ΠΜΣ το αργότερο μέχρι 29.2.2024 εκτός εάν η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης ορίσει νωρίτερη ημερομηνία υποβολής φακέλου πιστοποίησης των ανωτέρω.

2. Η ανωτέρω ημερομηνία ισχύει και για την επικαιροποίηση των Κανονισμών Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κανονισμός για εξ αποστάσεως

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σύγχρονη και ασύγχρονη) υποστηρίζεται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σύμφωνα με τα παρακάτω:

A. Ολοκληρωμένο Σύστημα τηλεκπαίδευσης

Η οργάνωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πραγματοποιείται με την υποστήριξη της πλατφόρμας Open eClass, ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων, το οποίο διαχειρίζεται το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Ο ρόλος της πλατφόρμας Open eClass είναι υποστηρικτικός (όπως και για την διαζώσης διδασκαλία). Η πλατφόρμα Open eClass είναι συμβατή με διεθνή πρότυπα (SCORM, IMSCP) με τα οποία εξασφαλίζεται η επαναχρησιμοποίηση, η προσβασιμότητα και η ανθεκτικότητα του εκπαιδευτικού υλικού στις τεχνολογικές μεταβολές, καθώς και η διαλειτουργικότητα μεταξύ συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης. Με την Πλατφόρμα υποστηρίζεται η ηλεκτρονική οργάνωση, αποθήκευση και παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού, ανεξάρτητα από τους περιοριστικούς παράγοντες του χώρου και του χρόνου της κλασικής διδασκαλίας, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις ενός δυναμικού περιβάλλοντος εκπαίδευσης. Η πλατφόρμα Open eClass είναι σχεδιασμένη με στόχο την υλοποίηση νέων εκπαιδευτικών δράσεων. Ειδικότερα, ο χρήστης - εκπαιδευτής μπορεί εύκολα και γρήγορα να δημιουργεί εύχρηστα και λειτουργικά ηλεκτρονικά μαθήματα, χρησιμοποιώντας το εκπαιδευτικό υλικό που διαθέτει (σημειώσεις, παρουσιάσεις, κείμενα, εικόνες, κ.α.). Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν ένα εναλλακτικό κανάλι πρόσβασης στην προσφερόμενη γνώση. Η πλατφόρμα Open eClass υποστηρίζει τις υπηρεσίες Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση σε αυτές γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (webbrowser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Στο Open eClass του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι διαθέσιμα τα μαθήματα των ΠΜΣ. Συνοπτικά, η πλατφόρμα Open eClass περιλαμβάνει τις εξής δυνατότητες: (α) Δημιουργία ηλεκτρονικών ενοτήτων, (β) πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό, (γ) ανάρτηση ανακοινώσεων σχετικά με τα μαθήματα του ΠΜΣ, (δ) επικοινωνία με τους φοιτητές, (ε) ανάθεση, αποστολή, αξιολόγηση/ανατροφοδότηση και βαθμολόγηση εργασιών.

Επίσης, χρησιμοποιούνται σύγχρονες πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης, το ZOOM και το GOOGLE MEET, μέσω ενός απλού φυλλομετρητή (webbrowser) ή μιας εφαρμογής για κινητά επιτρέποντας στους χρήστες να συνδέονται online για συναντήσεις βίντεο, webinars και ζωντανή συνομιλία. Οι πλατφόρμες αυτές: (α) Παρέχουν υψηλής ποιότητας βίντεο και ήχο, (β) επιτρέπουν την καταγραφή των συνεδριών, (γ) ενισχύουν τη συνεργασία μέσω διαμοιρασμού περιεχομένου, συνεργατικής σήμανσης σε πραγματικό χρόνο και του ψηφιακού λευκοπίνακα διδασκαλίας, και (δ) παρέχουν καινοτόμους τρόπους συμμετοχής των φοιτητών, όπως δωμάτια συζητήσεων (breakout rooms), ψηφοφορίες (polling), ομαδικές συζητήσεις (group chats).

Διαπίστευση χρηστών και δικαιώματα πρόσβασης

Όλα τα προαναφερθέντα συστήματα διαθέτουν διαδικασία διαπίστευσης των χρηστών με δικαιώματα πρόσβασης ανά κατηγορία χρήστη (διδάσκων, φοιτητής, επόπτης, τεχνικό και λοιπό προσωπικό). Για το λόγο αυτό

χρησιμοποιούνται οι μηχανισμοί uRegister του GUNET και της GOOGLE με δυνατότητες διαχείρισης του λογαριασμού του χρήστη.

Β. Τεχνολογικές Υποδομές και τεχνική υποστήριξη

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο υποστηρίζεται στην αίθουσα Τηλεκπαίδευσης, στην αίθουσα Συνεδρίων καθώς και στις αίθουσες και στα αμφιθέατρα διδασκαλίας, οι οποίες διαθέτουν διαδραστικές οθόνες. Επιπροσθέτως, οι αίθουσες Συνεδρίων και Τηλεκπαίδευσης διαθέτουν κάμερες, μικροφωνική και μεγαφωνική εγκατάσταση. Όλοι οι χώροι διδασκαλίας του Πανεπιστημίου, Αμφιθέατρα και Αίθουσες, διαθέτουν βιντεοπροβολέα και ενσύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Το Τμήμα Στατιστικής, Μηχανοργάνωσης και Πληροφορικής συντηρεί και αναβαθμίζει τις υποδομές και τις τεχνολογίες για την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία με συνεχείς προμήθειες ηλεκτρονικού εξοπλισμού αλλά και με εργασίες του εξειδικευμένου προσωπικού του με στόχο τη μέγιστη δυνατή υποστήριξη διαδραστικών τεχνολογιών για τη διευκόλυνση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ο εξοπλισμός και το λογισμικό που συντηρεί και αναβαθμίζει το Τμήμα, υποστηρίζει σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενώ μέσω της εφαρμογής νέων τεχνολογιών φροντίζει για το υψηλό επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών και εξοπλισμού.

Γ. Εκπαιδευτική υποστήριξη των φοιτητών

Τα κύρια στοιχεία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τον φυσικό διαχωρισμό των εκπαιδευτικών και των φοιτητών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και τη χρήση διαφόρων τεχνολογιών για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας φοιτητή-διδάσκοντα και φοιτητή-φοιτητή. Η εκπαίδευση με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μπορεί να περιορίσει τις δυσκολίες παραδοσιακών μεθόδων/συστημάτων, να διευρύνει τη μάθηση με νέες προσεγγίσεις και να αυξήσει τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες. Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση απαιτεί την ταυτόχρονη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και του διδάσκοντα με αλληλεπίδραση πραγματικού χρόνου, που πραγματοποιείται εξ αποστάσεως. Μέσω της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης επιδιώκονται ενδεικτικά τα εξής: η βέλτιστη επικοινωνία εκπαιδευτικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, η εργασία σε ομάδες με καθορισμένους ρόλους για τα μέλη, η συζήτηση και διατύπωση αποριών πάνω στο διδακτικό αντικείμενο, η εμπειρωτική διαδικασία του μαθήματος, η ανάπτυξη διαλόγου σε πραγματικό χρόνο, η αλληλεπίδραση σε κοινόχρηστα αρχεία και σε πραγματικό χρόνο και η ομαδοσυνεργατική εργασία.

Παράλληλα, διενεργούνται περιοδικά ειδικά σεμινάρια από επιστήμονες της πληροφορικής με γνώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία για τη βελτίωση των ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων στα νέα δεδομένα.

Δ. Εγγραφή φοιτητών στο Μητρώο φοιτητών

Το φοιτητολόγιο που διατηρεί το Πανεπιστήμιο υποστηρίζει όλα τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

Ε. Σχεδιασμός και υλοποίηση των μαθημάτων

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των μαθημάτων βασίζεται στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν αποτελεί αυτοσκοπό,

αλλά ένα μέσο για την υλοποίηση σύγχρονων και καινοτόμων παιδαγωγικών προσεγγίσεων που προάγουν την ποιότητα της διδασκαλίας και των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Μερικές μόνο από τις σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν: η προσέγγιση της ανεστραμμένης τάξης (Flipped Classroom), η ενεργός μάθηση (Active Learning), η παιχνιδιοποίηση της μάθησης (Gamification), η σχεδιαστική σκέψη/μελέτη περιπτώσεων (Design Thinking/Case Study), η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση (Self-regulated Learning).

Η εκπαιδευτική διαδικασία για την υποστήριξη των φοιτητών ενισχύεται με τη χρήση διαφόρων σύγχρονων τεχνικών εργαλείων, όπως:

- Ζωντανές, σύγχρονες αλληλεπιδράσεις στην εικονική αίθουσα διδασκαλίας όπως ομαδικές συζητήσεις, π.χ., με τη χρήση τεχνικών όπως fishbowl ή τις εικονικές αίθουσες επισκέψεων, ψηφοφορία ή συνεδρίες ερωτήσεων και απαντήσεων.

- Συνεργασία μεταπτυχιακών φοιτητών και εκπαιδευτικού σε κοινόχρηστο διαδικτυακό έγγραφο.

- Επικοινωνία των μεταπτυχιακών φοιτητών με τους εκπαιδευτικούς (προκαθορισμένες ώρες γραφείου στο διαδίκτυο) με χρήση σύγχρονων μέσων, όπως τηλεδιάσκεψη και συνομιλία μηνυμάτων (chat).

- Συνεργασία μεταξύ των μεταπτυχιακών φοιτητών και δημιουργία ομάδων εργασίας. Οι μαθητές που αναμένεται να εργαστούν σε ομάδες θα χρησιμοποιούν την ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων ως υποστήριξη για να γνωριστούν μεταξύ τους, να ανταλλάξουν ιδέες και να προγραμματίσουν εργασίες.

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα ΠΜΣ του Ιδρύματος με εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενισχύεται και με την υιοθέτηση ασύγχρονων μεθόδων όπως:

- Έγκαιρο διαμοιρασμό ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού (διαφάνειες, οπτικοακουστικό υλικό, ιστοσελίδες) πριν ή μετά το πέρας της σύγχρονης συνεδρίας.

- Ανάθεση εργασιών/αναγνώσεων στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για να τις ολοκληρώσουν πριν από τη σύγχρονη συνεδρία.

- Έγκαιρη ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών σχετικά με την ύλη του μαθήματος, εβδομαδιαίες εργασίες κ.λπ. μέσω της ανάρτησης ανακοινώσεων του μαθήματος.

- Επικοινωνία των μεταπτυχιακών φοιτητών με τους διδάσκοντες με ασύγχρονα μέσα, όπως στιγμιαία μηνύματα και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Το εκπαιδευτικό υλικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι δομημένο κατά τέτοιο τρόπο που αναπληρώνει το κενό της φυσικής επικοινωνίας ανάμεσα στους φοιτητές και τους διδάσκοντες, αλλά παράλληλα επιτελεί τις διάφορες διδακτικές λειτουργίες που πραγματοποιούνται στην παραδοσιακή εκπαίδευση. Το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που δυναμικά αξιοποιείται στην οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας περιλαμβάνει:

- Ψηφιακά αρχεία με διαφάνειες που παρουσιάζονται στις σύγχρονες συνεδρίες.

- Αρχεία βίντεο ή ήχου μικρής διάρκειας που εξηγούν βασικές έννοιες των μαθημάτων.

- Αρχεία βίντεο ή ήχου ή κειμένου από την καταγραφή των σύγχρονων συνεδριών.

- Αρχεία κειμένου με το υλικό ανάγνωσης, τις εργασίες ανάθεσης ή τις μελέτες περίπτωσης.

- Διαδραστικό ψηφιακό υλικό εξάσκησης και υποστήριξης των φοιτητών μέσω ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής.

- Διαδραστικό ψηφιακό υλικό πρακτικής άσκησης των φοιτητών στη χρήση εργαλείων λογισμικού ή κώδικα με έτοιμα προς χρήση σύνολα δεδομένων για ανάλυση.

- Σύνολα ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων για την υποστήριξη μελετών περίπτωσης, εργασιών κ.λπ.

- Ψηφιακό υλικό από επιστημονικά περιοδικά, εφημερίδες και άλλες εκδόσεις που παρέχονται ελεύθερα μέσω της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

- Εκπαιδευτικό διαδικτυακό ολοκληρωμένο περιβάλλον ανάπτυξης λογισμικού. Ψηφιακό υλικό αξιολόγησης

Το ψηφιακό υλικό που υποστηρίζει τις μεθόδους αξιολόγησης περιλαμβάνει:

- Την ηλεκτρονική διαχείριση, υποβολή και βαθμολόγηση των εργασιών του μαθήματος μέσω του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

- Την παραγωγή ασκήσεων με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, καθώς και ασκήσεις του τύπου «συμπλήρωματος κενών» ή «ταιριάσματα στηλών» μέσω του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ή άλλων δημοφιλών υπηρεσιών του Παγκόσμιου Ιστού όπως Google Forms.

ΣΤ. Ψηφιακές Δεξιότητες και Παιδαγωγική Ενδυνάμωση του Διδακτικού Προσωπικού.

Η μέθοδος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και η αξιολόγηση των εξετάσεων με εξ αποστάσεως μεθόδους πραγματοποιείται με τη χρήση των τεχνολογιών που υποστηρίζει το σύνολο του προσωπικού του Κέντρου Υπολογιστών και Δικτύων (ΚΥΔ) του Πανεπιστημίου καθώς και του εξειδικευμένου προσωπικού του εκάστοτε ΠΜΣ.

Η μέθοδος της εξ αποστάσεως σύγχρονης εκπαίδευσης που αφορά τη διδασκαλία των μεταπτυχιακών μαθημάτων, τη διεξαγωγή των ενδιάμεσων και των τελικών εξετάσεων, τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας κ.ο.κ. πραγματοποιείται με τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογιών και υποστηρίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό του ΚΥΔ του Πανεπιστημίου, το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό των Τμημάτων του Ιδρύματος, τους διδάσκοντες, το εξειδικευμένο προσωπικό του ΠΜΣ, με τις δεσμεύσεις που επιβάλλουν η διασφάλιση του αδιάβλητου των εξετάσεων όπως επίσης και οι διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού ΕΕ 2016/679 και του ν. 4624/2019 (Α' 137).

Το Κέντρο υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚεΔιΜα) ενημερώνει και υποστηρίζει το διδακτικό προσωπικό με την οργάνωση σεμιναρίων και κύκλων μάθησης για τις σύγχρονες τάσεις της παιδαγωγικής, την αξιοποίη-

ση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό μαθημάτων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Το ΚεΔιΜα, στον ιστότοπο και αποθετήριο που διατηρεί, συγκεντρώνει, αναδιανέμει και εκπονεί μελέτες, οδηγούς και καλές πρακτικές για την δημιουργία καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως και επιμορφωτικού υλικού για την αξιολόγηση και βελτίωση/αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού.

Z. Έλεγχος εργασιών για τυχόν λογοκλοπή.

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου διαθέτει ειδικό λογισμικό ελέγχου λογοκλοπής (Turnitin), το οποίο είναι διαθέσιμο σε όλους τους διδάσκοντες είτε με λογαριασμό που τους χορηγεί το Τμήμα Μηχανοργάνωσης της Βιβλιοθήκης, είτε διά μέσου του Open eClass της ασύγχρονης εκπαίδευσης στις εργασίες που υποβάλλονται σε αυτό.

H. Πολιτική ασφάλειας

Η διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ακολουθεί τα πρότυπα ασφάλειας όπως αυτά ορίζονται στην Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και στη Γενική Πολιτική Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Θ. Κριτήρια περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης των εξ αποστάσεως ΠΜΣ.

α) Ο βαθμός επίτευξης των στόχων που έθεσε το ΠΜΣ στη στοχοθεσία του - παρακολούθηση δεικτών,

β) ο βαθμός πλήρωσης των προϋποθέσεων λειτουργίας του, όπως αυτές αναφέρονται στη μελέτη βιωσιμότητας και σκοπιμότητας - κριτήριο συνέχισης της λειτουργίας του ΠΜΣ,

γ) η σύνδεση του ΠΜΣ με την αγορά εργασίας, όπως αυτή προκύπτει από τα δεδομένα της αγοράς εργασίας, την απορρόφηση των αποφοίτων του κ.ά.,

δ) η σύνδεση διδασκαλίας με έρευνα (ερευνητικά αντικείμενα που αξιοποιούνται κυρίως κατά τη σύνταξη διπλωματικών εργασιών),

ε) η εσωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (κατά τη διάρκεια των σπουδών αλλά και αποτίμηση στο στάδιο ολοκλήρωσης των σπουδών),

στ) ο βαθμός εφαρμογής της φοιτητοκεντρικής μάθησης (ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων, αξιολόγηση διδακτικού έργου, εφαρμογή διαδικασιών για τη διαχείριση παραπόνων, συμβουλευτική για συγγραφή εργασιών κ.ά.),

ζ) λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Τα ανωτέρω κριτήρια υπόκεινται σε αναθεώρηση (ποσοτικά και ποιοτικά) ακολουθώντας τη στρατηγική του Ιδρύματος αλλά και των θεμάτων που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια λειτουργίας των ΠΜΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 14 Ιουνίου 2023

Ο Πρύτανης

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

